

rep.nr.: 2012/194

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 6 SEPTEMBER 2012

7e KAMER

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS - ziekteverzekering
tegensprekelijk
definitief
kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580, 2°, Ger. W.)

in de zaak met A.R. nummer **2011/AB/1123**:

1. **RIJKSINSTITUUT VOOR ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING**
openbare instelling, met zetel te 1150 BRUSSEL, Tervurenlaan, 211,
appellant, vertegenwoordigd door mr. VANDERHOYDONCK C. loco mr.
ORBAN Louis Philippe, advocaat te 1180 BRUSSEL, Winston
Churchilllaan 149,

tegen:

1. **H** **W** eerste geïntimeerde
die keuze van woonplaats doet bij zijn raadsman, mr. HENDRICKX Chantal, advocaat te 1180 BRUSSEL, Edith Cavellstraat 66,

2. **RIJKSDIENST VOOR PENSIOENEN**, openbare instelling, met zetel te 1060 BRUSSEL, Zuidertoren, tweede geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr. QUADFLIEG P. loco mr. DE BOCK Ernest, advocaat te 1800 VILVOORDE, Xavier Buissetstraat 26,

en in de zaak met A.R. nummer **2011/AB/1140**:

1. **RIJKSDIENST VOOR PENSIOENEN**, openbare instelling, met zetel te 1060 BRUSSEL, Zuidertoren, appellant, vertegenwoordigd door mr. QUADFLIEG P. loco mr. DE BOCK Ernest, advocaat te 1800 VILVOORDE, Xavier Buissetstraat 26,

tegen:

1. H W eerste geïntimeerde **die keuze van woonplaats doet** bij zijn raadsman, mr. HENDRICKX Chantal, advocaat te 1180 BRUSSEL, Edith Cavellstraat 66,

2. RIJKSINSTITUUT VOOR ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING openbare instelling, met zetel te 1150 BRUSSEL, Tervurenlaan, 211, appellant, vertegenwoordigd door mr. VANDERHOYDONCK C. loco mr. ORBAN Louis Philippe, advocaat te 1180 BRUSSEL, Winston Churchillaan 149.

***

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 28-10-2011 door de arbeidsrechtbank te Brussel, 30e kamer (A.R. 10/302/A),
- de verzoekschriften tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 6 december 2011 en op 12 december 2011,
- de neergelegde conclusies,
- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie op 11 juli 2012 door advocaat-generaal ANDRE,
- de replieken op dit schriftelijk advies, neergelegd op 24 juli 2012 door het RIJKSINSTITUUT VOOR ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING, op 2 augustus 2012 door de heer H en op 10 augustus 2012 door de RIJKSDIENST VOOR PENSIOENEN,
- de voorgelegde stukken.

***

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 28 juni 2012, waarna de debatten werden gesloten, het openbaar ministerie zijn schriftelijk advies heeft neergelegd, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak gesteld op heden.

***

*

I. DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

De heer H is van Nederlandse nationaliteit. In de periode van 1 november 1996 tot en met 31 december 2004 was hij in dienst van een Belgische werkgever.

Daarnaast werkte hij in andere periodes in Nederland, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. Tijdens zijn periode van tewerkstelling bouwde zijn werkgever voor hem een aanvullend pensioen op bij twee pensioenfondsen, het Unilever Belgium Pension Fund Setic en Unilever Belgium Pension Fund Union.

Midden 2007 ging de Heer H zich met zijn Ierse echtgenote in Ierland vestigen waar hij niet meer werkzaam was. In februari 2008, toen hij de leeftijd van 60 jaar had bereikt, werd hem door de voormelde pensioenfondsen twee pensioenkapitalen uitbetaald van resp. 976.899,94 € euro en 214.174,79 €.

Vooraf werden door de pensioenfondsen op deze kapitalen echter inhoudingen verricht.

Ten behoeve van het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering werd een eerste inhouding verricht, gelijk aan 3,55 % t.b.v. van 36.717,79 € op het eerste kapitaal en van 8.049,98 € op het tweede kapitaal, dit in toepassing van artikel 191 § 1, 7° van de het Koninklijk Besluit van 14 juli 1994 houdende coördinatie van de wetgeving op de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit. Ten behoeve van de Rijksdienst voor Pensioenen werd een solidariteitsbijdrage ingehouden, gelijk aan 2% t.b.v. resp. 20.686,08 € op het eerste kapitaal en 4.535,20 € op het tweede kapitaal, dit in toepassing van artikel 68 van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen.

2.

Bij dagvaarding van 31 december 2009 betwistte de heer H deze inhoudingen en vorderde hij de veroordeling van het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering en van de Rijksdienst voor Werknemerspensioenen tot terugbetaling van de bedragen van 44.464,77 € en 25.221,28 €, te vermeerderen met de intresten tot de datum van effectieve betaling.

Bij vonnis van 28 oktober 2011, dat aan het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering en de Rijksdienst voor Pensioenen ter kennis gebracht werd op 8 november 2011, heeft de arbeidsrechtbank te Brussel de vordering ontvankelijk en gegrond verklaard, onder de enkele beperking dat de rechtbank geen solidaire of hoofdelijke veroordeling uitsprak ten laste van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering en de Rijksdienst voor Pensioenen, maar wel afzonderlijke veroordelingen.

3.

Bij verzoekschrift van 6 december 2011 heeft het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering hoger beroep aangetekend tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank. In het kader van het hoger beroep werd de Rijksdienst voor Werknemerspensioenen mee als partij opgeroepen.

Bij verzoekschrift van 12 december 2011 heeft de Rijksdienst voor Werknemerspensioenen op zijn beurt hoger beroep aangetekend tegen hetzelfde vonnis. Bij beroepsconclusies van 23 april 2012 stelde de Rijksdienst voor Werknemerspensioenen een incidenteel beroep in, dit in het kader van de beroepsprocedure die ingeleid was door het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering.

In besluiten neergelegd voor het arbeidshof vordert de heer H, zoals hij oorspronkelijk vorderde voor de arbeidsrechtbank, de solidaire of hoofdelijke veroordeling van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering en de

Rijksdienst voor Pensioenen tot terugbetaling van de ten onrechte ingehouden bijdragen. Verder vordert de heer H de intresten vanaf de datum van de inhouding van de solidariteitsbijdrage en vraagt hij een andere begroting van de gerechtskosten. Ter zitting bevestigde de raadsman van de heer H dat het dispositief van zijn besluiten, waarin een veroordeling wordt gevorderd die afwijkt van hetgeen door de arbeidsrechtbank werd toegekend, dient geïnterpreteerd te worden als een incidenteel beroep.

II. SAMENVOEGING.

De beide beroepen zijn gericht tegen hetzelfde vonnis van de arbeidsrechtbank in betwistingen die in zeer grote mate gelijklopend zijn. Het past in het kader van een goede rechtsbedeling om beide beroepen samen te voegen.

III. DE ONTVANKELIJKHEID.

Het hoger beroep van het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering is regelmatig naar de vorm. Het is ingeleid binnen de maand na de kennisgeving van de bestreden beslissing en is aldus tijdig. Het beroep is ontvankelijk.

Het oorspronkelijk beroep van de Rijksdienst voor Pensioenen is laattijdig. De termijn om hoger beroep aan te tekenen bedraagt, in overeenstemming met art. 1051 van het Gerechtelijk Wetboek, één maand te rekenen vanaf de betekening van het vonnis of van de kennisgeving ervan, overeenkomstig art. 792 van het Gerechtelijk Wetboek. De betwisting valt onder het toepassingsgebied van art. 580, 2° van het Gerechtelijk Wetboek, zodat de kennisgeving van het vonnis rechtsgeldig bij gerechtsbrief gebeurde.

Met een beroepsconclusie van 23 april 2012 stelde de Rijksdienst voor Pensioenen een incidenteel beroep in. De heer H betwist de ontvankelijkheid van dit hoger beroep omdat de Rijksdienst voor Pensioenen niet de hoedanigheid heeft van gedaagde in hoger beroep, die incidenteel beroep kan instellen.

Een gedaagde in hoger beroep kan, in toepassing van artikel 1054 van het Gerechtelijk Wetboek, bij wijze van incidenteel beroep en ongeacht de beperking van het hoofdberoep, opkomen tegen een partij die in het geding is voor de beroepsrechter en dit tegen alle beschikkingen van het beroepen vonnis die hem nadeel berokkenen. Een partij is gedaagde in hoger beroep wanneer een hoofdberoep of *incidenteel beroep* tegen haar wordt ingesteld, wat inhoudt dat één der partijen voor de rechter in hoger beroep tegen haar een vordering, die geen vordering tot bindendverklaring van het arrest is, heeft ingesteld die haar belangen kan schaden (Cass. 19 september 2003, JLMB 2003, p. 1571).

Het beroep van het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering is enkel gericht tegen de heer H. Alleen de heer H wordt immers als geïntimeerde aangewezen in het verzoekschrift tot hoger beroep.

Met zijn besluiten van 16 januari 2012 vordert de heer H evenwel dat hem moratoire intresten zouden toegekend worden vanaf de dag van de onterechte inhouding, d.i. vanaf 13 februari 2008, daar waar de eerste rechter hem slechts gerechtelijke intresten toekende vanaf de gedinginleidende akte. Verder vordert hij een solidaire veroordeling van het Rijksinstituut voor Ziekte- en

Invaliditeitsverzekering en van de Rijksdienst voor Pensioenen en een andere begroting van de gerechtskosten.

Door de hervorming te vragen van het vonnis van de eerste rechter op dit punt, stelt de Heer H. derhalve incidenteel beroep in. De Rijksdienst voor Pensioenen heeft dan ook de hoedanigheid van gedaagde op incidenteel beroep en kon bijgevolg, in toepassing van art. 1054 van het Gerechtelijk Wetboek, op zijn beurt rechtsgeldig incidenteel beroep aantekenen.

Het incidenteel beroep dat deze partij instelde met besluiten neergelegd ter griffie van het hof op 23 april 2012 is bijgevolg toelaatbaar.

IV. BEOORDELING.

DE HOOFDBEROEPEN.

1.

De eerste rechter was, in navolging van het standpunt van de heer H. van oordeel dat de inhoudingen die gebeurden in strijd waren met het Europees recht, en in het bijzonder met artikel 13 van de Verordening nr. 1408/71 van 14 juni 1971 (thans vervangen door de Verordening nr. 883/2004 van 29 april 2004) van de Europese Unie betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregeling op werknemers en zelfstandigen. Volgens artikel 13 van deze Verordening zouden slechts sociale zekerheidsbijdragen kunnen geïnd worden in één enkele lidstaat, en zou deze lidstaat Ierland zijn, land waar de heer H. zijn gewone verblijf had op het ogenblik van de uitbetaling van het aanvullend pensioen.

Het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering verwijst in de eerste plaats naar het arrest van het Europees Hof voor Justitie van 6 februari 1992 waarbij, in een betwisting die de Belgische Staat stelde tegenover de Commissie van de Europese Gemeenschap met betrekking tot de in betwisting zijnde inhouding ten voordele van de ziekteverzekering. Het Hof oordeelde dat er geen schending was van artikel 13 van de Verordening 1408/71, en evenmin van artikel 33 van dezelfde Verordening, omdat deze Verordening geen toepassing vond op de extralegale pensioenen.

Het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering stelt echter wel dat het sinds 1 april 2003 aanvaardt dat de betwiste inhouding niet mogelijk is ten aanzien van de werknemers die, op het ogenblik dat zij de wettelijke leeftijd van pensionering bereiken, niet ten laste zijn van de Belgische sociale zekerheid. Of dit laatste het geval is kan echter maar vastgesteld worden op het ogenblik dat de betrokkene deze leeftijd bereikt, zodanig dat het gerechtvaardigd is dat, op het ogenblik van de uitbetaling van het extralegaal pensioen, de door de wet voorziene inhouding gebeurt, maar dat deze dan wel kan terugbetaald worden op de leeftijd van 65 jaar.

De Rijksdienst voor Pensioenen verwijst eveneens naar het arrest van het Europees Hof van Justitie van 6 februari 1992. De Rijksdienst voor Pensioenen stelt dat uit artikel 33 van de Verordening 1408/71 duidelijk volgt op deze bepaling enkel toepassing vindt op wettelijke pensioenen en renten en niet op extralegale voordelen. De Rijksdienst voor Pensioenen verwijst verder naar artikel 30 van de Verordening nr. 987/2009 waaruit volgens hem impliciet maar zeker kan afgeleid worden dat inhoudingen in verschillende landen mogelijk zijn, vermits specifiek een regeling voorzien wordt voor de berekening van de totale bijdrage van een persoon die van meer dan één lidstaat een pensioen ontvangt. De Rijksdienst voor Pensioenen wijst

erop dat sinds augustus 2006 voor de inwoners van een ander land van de Europese Unie dan België, de solidariteitsbijdrage enkel berekend wordt op basis van de Belgische wettelijke en extralegale pensioenen. Volgens de Rijksdienst voor Pensioenen blijkt uit een schrijven van de Europese Commissie van 4 juli 2005 dat deze praktijk in overeenstemming is met de Europese regelgeving. In zijn repliekconclusies op het advies van het Openbaar Ministerie wijst de Rijksdienst voor Pensioenen er nog op dat de artikelen 27 tot en met 33 van de Europese Verordening 1408/71 enkel betrekking hebben op personen die de hoedanigheid van gepensioneerde hebben, wat niet het geval was voor de heer H. , zodat deze artikelen ook niet ingeroepen kunnen worden om de inhoudingen te betwisten.

2.

De heer F. stelt dat het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering en de Rijksdienst voor Pensioenen zich ten onrechte beroepen op het arrest van het Europees hof van Justitie van 6 februari 1992. Volgens hem is dit arrest achterhaald omdat de regelgeving en interpretatie, waarop het hof zich steunde voor zijn arrest - met name dat artikel 13 van de Verordening en het principe van de eenheid van de wetgeving geen toepassing vonden omdat de rechthebbenden op een aanvullend pensioen zich niet bevonden in één van de in artikel 13, lid 2 en 14 tot 17 van de Verordening bedoelde situaties - achterhaald werd door een latere aanpassing van de Verordening, waardoor wel degelijk een regeling voorzien werd voor zijn situatie en waarbij de wetgeving van de woonplaats toepasselijk werd verklaard.

3.

De betwiste inhoudingen op extralegale pensioenen van de heer H. vinden hun oorsprong respectievelijk in artikel 191 van de gecoördineerde wetten van 14 juli 1994 op de ziekte- en invaliditeitsverzekering en artikel 68 van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen.

Artikel 191, 1° lid, 7° van de gecoördineerde wetten van 14 juli 1994 op de ziekte- en invaliditeitsverzekering bepaalt het volgende:

7° de opbrengst van een inhouding van 3,55 % op de wettelijke ouderdoms-, rust-, anciënniteits- en overlevingspensioenen of op elk ander als zodanig geldend voordeel, alsmede op elk voordeel, bedoeld als aanvulling van een pensioen, zelfs als dit laatste niet is verworven, en toegekend hetzij bij toepassing van de wettelijke reglementaire of statutaire bepalingen, hetzij bij toepassing van bepalingen die voortvloeien uit een arbeidscontract, een reglement, een collectieve of sectoriele overeenkomst. Deze inhouding wordt eveneens verricht op het voordeel dat het pensioen vervangt of aanvult en dat wordt toegekend aan een zelfstandige krachtens een collectieve overeenkomst of een individuele toezegging van een pensioen afgesloten door de onderneming.¹

Artikel 68 van de wet van 30 maart 1994 bepaalt in zijn § 5:

“De Belgische uitbetalingsinstelling van een na 31 december 1996 in de vorm van een kapitaal betaald aanvullend voordeel, waarvan het bedrag hoger is dan 2.478,94 EUR, verricht, bij de uitbetaling van het kapitaal, ambtshalve een afhouding gelijk aan 2 t.h. van het brutobedrag van dat kapitaal”

¹ Laatste zin ingevoegd bij wet van 23 december 1999.

Hetzelfde artikel bepaalt in zijn § 1:

Voor de toepassing van de artikelen 68 tot en met 68quinquies wordt verstaan:

“(c) onder "aanvullend voordeel", elk voordeel bedoeld als aanvulling van een in a) of b) bedoeld pensioen, zelfs als dit laatste niet is verworven, en toegekend hetzij krachtens wettelijke, bestuursrechtelijke of statutaire bepalingen, hetzij krachtens bepalingen voortvloeiend uit een arbeidsovereenkomst, een ondernemingsreglement, een collectieve of sectorale overeenkomst, ongeacht het feit of het een periodiek of een in de vorm van een kapitaal betaald voordeel betreft. Als aanvullende voordelen in de zin van c) worden eveneens beschouwd:

- de in a), 1°, bepaalde renten die uitbetaald worden in de vorm van een kapitaal;*
- elk voordeel, betaald aan een persoon ongeacht zijn statuut, in uitvoering van een individuele pensioentoezegging.”*

4.

De E.U. Verordening nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971, thans vervangen door de Verordening nr. 883/2004 van 29 april 2004 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, is van toepassing op werknemers of zelfstandigen en op studenten op wie de wetgeving van een of meer lidstaten van toepassing is of geweest is, en die onderdanen zijn van één der lidstaten, dan wel op het grondgebied van één der lidstaten wonende staatlozen of vluchtelingen zijn, alsmede op hun gezinsleden en op hun nagelaten 'betrekkingen'. Ze is aldus eveneens van toepassing op de niet meer actieve werknemers of zelfstandigen.

De Heer H. is onderdaan van één der lidstaten en viel als werknemer binnen het toepassingsgebied van de wetgeving van één of meer lidstaten. Hij is sinds 2007 onderworpen aan de Ierse sociale zekerheidswetgeving. Van november 1996 tot december 2004 was hij aan de Belgische sociale zekerheidswetgeving onderworpen. De internationale functie die hij bekleedde bracht hem er toe zich binnen de Gemeenschap te verplaatsen. De Heer H. valt derhalve binnen de personele werkingssfeer van de Verordening.

Overeenkomstig artikel 13 van de Verordening nr. 1408/71 van de Raad zijn, onder voorbehoud van de artikelen 14 quater en 14 septies, degenen op wie deze Verordening van toepassing is, slechts aan de wetgeving van één enkele lidstaat onderworpen en wordt de toe te passen wetgeving overeenkomstig de bepalingen van die titel vastgesteld.

Overeenkomstig art. 13, 2, f) van dezelfde Verordening is, onder voorbehoud van de artikelen 14 tot en met 17, op degene die ophoudt onderworpen te zijn aan de wettelijke regeling van een lidstaat zonder dat hij op grond van één van de in de voorgaande punten genoemde regels of van één van de in de artikelen 14 tot en met 17 bedoelde uitzonderingen of bijzondere regels aan de wettelijke regeling van een andere lidstaat wordt onderworpen, de wettelijke regeling van toepassing van de lidstaat op het grondgebied waarvan hij woont, en dit overeenkomstig de bepalingen van deze wettelijke regeling.

In beginsel is bijgevolg slechts de wetgeving van één lidstaat van toepassing. Deze regel werd meermaals bevestigd door de rechtspraak van het Hof van Justitie. (H. v. J. 15 februari 2000, nr. 34/98; S. Van Raepenbusch in *Actualités en droit social Européen*, dir. C.-E. Clesse en S. Gilson, Larcier, 2010, blz. 16). Hiermee wordt o.m. beoogd te vermijden dat sociale bijdragen zouden moeten betaald worden in verschillende lidstaten. Het gevolg is dan ook dat slechts in één lidstaat bijdragen moeten betaald worden.

Overeenkomstig art. 33.1 van de Verordening 1408/71 is het orgaan van een lidstaat, dat een pensioen of rente verschuldigd is en dat een wettelijke regeling toepast waarin is bepaald dat, voor rekening van een pensioen- of rentetrekker, bijdragen of premies worden ingehouden om de kosten van de prestaties bij ziekte en moederschap te dekken, gemachtigd deze bijdragen in te houden op het pensioen of de renten, in zoverre deze prestaties voor rekening komen van een orgaan van de bedoelde lidstaat.

5.

In zijn arrest nr. C-275/83 van 28 maart 1985, (Jur. 1985, 1097) heeft het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen geoordeeld dat de regeling van artikel 191 van de gecoördineerde wetten op de ziekte- en invaliditeitsverzekering strijdig is met artikel 33 van de Verordening 1480/71 in de mate dat de bijdrage eveneens geheven wordt ten laste van personen, die geen prestaties genieten van ziekte en moederschap ten laste van het Belgisch orgaan.

In zijn arrest nr. 253/90 van 6 februari 1992 (Jur. 1992, 531) heeft het hof echter geoordeeld dat, met betrekking tot de inhoudingen, voorzien door art. 191 van de gecoördineerde wetten op de ziekte- en invaliditeitsverzekering, noch artikel 13 noch artikel 33 van de Verordening ingeroepen kunnen worden wanneer het gaat om aanvullende pensioenen, betaald op basis van langs contractuele weg ingevoerde stelsels.

Met betrekking tot de toepassing van artikel 13 van de Verordening stelde het Hof vast (overwegingen 11 en 12), dat de regel dat slechts één wetgeving van toepassing was enkel gold voor situaties bedoeld in de artikelen 13, lid 2 en 14 tot en met 17 van de Verordening, die de conflictregels bepaalden die in iedere situatie moeten worden toegepast en dat de rechthebbenden op een aanvullend pensioen niet in één van de in artikel 13, lid 2 en 14 tot en met 17 van de Verordening bedoelde situaties verkeerde. Aldus kon het beginsel dat slechts één wetgeving van toepassing is niet in hun voordeel ingeroepen worden. Het Hof verwees daarbij naar zijn vroeger arrest C-140/88 van 21 februari 1991 waarin het geoordeeld had dat personen, zoals de werknemers die een beroepsactiviteit hebben gestaakt, in geen van de in artikel 13 lid 2 en 14 tot en met 17 van de Verordening bedoelde situaties verkeren.

Met betrekking tot artikel 33 van de Verordening (overwegingen 13 tot 17) stelde het hof vast dat, volgens zijn bewoordingen, en samen gelezen met de definitie van "wettelijke regeling" opgenomen in art. 1, j van de Verordening aanvullende pensioenregelingen met een contractuele basis niet onder de toepassing van art.33 van de Verordening vallen.

Het Hof besloot aldus dat de Belgische regeling, in zoverre ze werd toegepast op extralegale pensioenen, niet in strijd was met de Verordening.

6.

Terecht echter merkt de heer H. op dat de tekst van artikel 13 van de Verordening nr. 1408/71 wijzigingen heeft ondergaan ten aanzien van de tekst die door het Hof van Justitie in zijn beoordeling betrokken werd.

Door de Verordening nr. 2195/91 van 25 juni 1991 werd immers artikel 13, lid 2 aangevuld met de bepaling dat op degene die ophoudt onderworpen te zijn aan de wettelijke regeling van een lidstaat, zonder dat hij op grond van één van de in artikel 13 lid 2 genoemde regels of van één van de in de artikelen 14 tot en met 17 bedoelde uitzonderingen of bijzondere regels aan de wettelijke regeling van een andere lidstaat wordt onderworpen, de wettelijke regeling van toepassing is van de lidstaat op het grondgebied waarvan hij woont. Volgens de preambule van de Verordening was deze aanpassing noodzakelijk omdat, op basis van de rechtspraak van het Hof, gebleken was dat er geen expliciete regeling bestond voor de situatie van de personen, die ophielden onder de toepassing te vallen van de wettelijke regeling van de lidstaat, zonder dat de wettelijke regeling van een andere lidstaat op hen van toepassing werd overeenkomstig één van de regels, vermeld in de voorafgaande punten van lid 2 van artikel 13 of één van de uitzonderingen als bedoeld in de artikelen 14 tot en met 17 van de Verordening.

Ingevolge de gewijzigde tekst van de Verordening is thans uitdrukkelijk bepaald dat in de beschreven situatie de betrokken persoon onderworpen is aan de wettelijke regeling die van toepassing is in de lidstaat op het grondgebied waarvan hij woont. Aldus kan op dit ogenblik niet meer gesteld worden dat de basisregel van artikel 13, lid één, dat de betrokkene slechts aan de wetgeving van één enkele lidstaat onderworpen is, geen toepassing vindt bij gebreke van een conflict tussen de regels opgenomen in artikel 13 lid 2 van de Verordening.

Daaruit volgt dat de Belgische wettelijke regelingen, waarbij inhoudingen voorzien worden op het pensioen van een persoon, op wie de wetgeving van een andere lidstaat toepasselijk is verklaard, strijdig zijn met artikel 13 van de Verordening, wat volstaat om de toepassing van deze wetgevingen terzijde te schuiven, ongeacht de vraag of deze wetgevingen ook strijdig zijn met art. 33 van de Verordening.

7.

Ten onrechte meent de Rijksdienst voor Pensioenen een argument te kunnen putten uit artikel 30 van de Verordening 987/2009 van 16 september 2009, genomen ter uitvoering van de Verordening nr. 883/2004 van 29 april 2004, die de vroegere Verordening nr. 1408/71 vervangt. Dit artikel bepaalt dat in het geval van een persoon die van meer dan één lidstaat een pensioen ontvangt, het bedrag van de op alle betaalde pensioenen geheven premies en bijdragen in geen geval hoger is dan het bedrag dat geheven wordt ten aanzien van iemand die hetzelfde bedrag aan pensioenen van de bevoegde lidstaat ontvang. Volgens de Rijksdienst voor Pensioenen zou daaruit blijken dat met betrekking tot de inwoners van een andere lidstaat, geen verbod meer geldt tot een premie of bijdrageheffing, maar enkel een beperking.

Artikel 30 van de Verordening nr. 987/2009 is genomen ter uitvoering van artikel 23 e.v., en meer bepaald ook van artikel 30 van de Verordening nr. 883/2004 van 29 april 2004, waarvan de tekst de herneming is van de inhoud van het vroegere artikel 33 van de Verordening nr. 1408/71 van 14 juni 1971.

Deze artikelen van de Verordening 833/2004 maken deel uit van titel III, hoofdstuk I van deze Verordening dat betrekking heeft op prestaties bij ziekte en moederschap, en daarmee gelijkgestelde vaderschapsuitkeringen, en dat in zijn afdeling 2 betrekking heeft op het recht op verstrekkingen van de vermelde ziekteuitkeringen voor pensioengerechtigden en hun gezinsleden.

Ze hebben aldus in de eerste plaats geen betrekking op de solidariteitsbijdrage die door de Rijksdienst voor Pensioenen ingehouden is, maar betreffen specifiek enkel de bijdrage voor de ziektekosten.

Artikel 30.1 van de Verordening nr. 833/2004 bevestigt de regel dat het orgaan van een lidstaat, belast met het inhouden van de premies of bijdragen, ter dekking van de prestaties bij ziekte en van moederschap en daarmee gelijkgestelde vaderschapsuitkeringen slechts premies of bijdragen kan innen voor zover de kosten voor de verstrekkingen die moeten worden verleend, worden gedragen door een orgaan van de genoemde lidstaat. Artikel 30 van de Verordening 987/2009 kan slechts betrekking hebben op de bijzondere hypothesen, voorzien in artikel 24 en 25 van de Verordening 83/2004 waarbij hetzij het recht op gezondheidszorgen niet ontstaan is in de lidstaat waar de betrokkene zijn woonplaats heeft, hetzij de lidstaat van de woonplaats het recht op gezondheidszorgen toekent zonder voorwaarden inzake verzekering of inzake het al dan niet in loondienst verrichten van werkzaamheden (en waarvan de betrokkene geen enkel pensioen ontvangt), in welk geval de verstrekkingen verleend worden voor rekening van de staat die een pensioen uitbetaalt. Het wordt niet aangevoerd en blijkt niet uit de voorgelegde stukken dat één van deze hypothesen voorhanden is.

Het schrijven van de Europese Commissie van 4 juli 2005 houdt, in tegenstelling met wat de Rijksdienst voor Pensioenen daaruit afleidt, geen duidelijke elementen in waaruit kan afgeleid worden dat de Europese Commissie het standpunt van de Rijksdienst zou onderschrijven. Daarbij moet opgemerkt worden dat, ondanks de opmerking die de eerste rechter daarover maakte, de Rijksdienst nog steeds in gebreke blijft de volledige briefwisseling met de Europese Commissie voor te leggen, hetgeen een zekere interpretatie van het schrijven van 4 juli 2005 onmogelijk maakt

8.

Blijft dan uiteindelijk de argumentatie van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering en van de Rijksdienst voor Pensioenen dat de heer H op dit ogenblik nog niet het statuut heeft van wettelijke gepensioneerde, zodat ook nog niet kan uitgemaakt worden of hij, op het ogenblik dat hij zijn wettelijk pensioen opneemt, al dan niet ten laste zal zijn van de Belgische ziekteverzekering. Aldus zou het gerechtvaardigd zijn de bijdragen provisioneel in te houden, en in een latere fase tot terugbetaling over te gaan, wanneer blijkt dat de betrokkene niet ten laste van de Belgische ziekteverzekering is.

De bezorgdheid van het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering en van de Rijksdienst voor Pensioenen is begrijpelijk. Wanneer de heer Hoogstad op de pensioengerechtigde leeftijd terug naar België zou komen is het niet uitgesloten, dat hij op basis van zijn loopbaan in België, aanspraak zal maken op de prestaties van de Belgische ziekteverzekering. Op dat ogenblik zou er dus geen reden zijn waarom hij niet de bijzondere bijdrage zou betalen voor de ziekteverzekering, terwijl de inning van de bijdrage verjaard zou kunnen zijn, gelet op de tijd die verstreken is tussen de uitbetaling van het aanvullend pensioen en de invordering van de bijdrage.

Deze bekommernis geeft aan het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering en de Rijksdienst voor Pensioenen echter geen voldoende wettelijke basis voor de administratieve praktijk die zich blijkbaar ontwikkeld heeft, waarbij de bijdrage ingehouden wordt maar aanvaard wordt de bijdrage terug te storten wanneer de betrokkene, bij het bereiken van de wettelijke pensioengerechtigde leeftijd, aantoonde dat hij ten laste is van de ziekteverzekering in een andere lidstaat.

Eenzijds is deze administratieve praktijk moeilijk in overeenstemming te brengen met de regel dat slechts in één lidstaat bijdragen verschuldigd zijn (art. 13 van de Verordening 1408/71 en de latere identieke tekst van de Verordening nr. 883/2004). Anderzijds betreft het een administratieve praktijk die ook geen voldoende grondslag vindt in de bestaande Belgische wetgeving, samengelezen met de Europese Verordeningen. Minstens zou een dergelijke praktijk een expliciete wettelijke onderbouw moeten krijgen, zodanig dat op dat ogenblik ook een effectieve controle mogelijk is door de bevoegde Europese autoriteiten op de conformiteit van een dergelijke regeling met het Europees recht.

9.

In functie van al deze elementen dient het hoofdberoep als ongegrond afgewezen te worden.

HET INCIDENTEEL BEROEP.

De heer H   betwist incidenteel het vonnis van de eerste rechter, voor wat betreft de begindatum en de aard van de intresten, de solidaire of hoofdelijke veroordeling die gevorderd wordt ten laste van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering en de Rijksdienst voor Pensioenen en de begroting van de kosten.

1.

Intresten lopen in de regel slechts vanaf een ingebrekestelling (art.1153 Burgerlijk Wetboek). Ze lopen slechts zonder ingebrekestelling wanneer de wetgever dit uitdrukkelijk in een specifieke bepaling voorziet of, wanneer het gaat om de terugvordering van het onverschuldigd betaalde, als de schuldenaar te kwader trouw is (artikel 1378 Burgerlijk Wetboek). De heer H   toont niet aan de dat er kwade trouw voorhanden is. Het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering en de Rijksdienst voor Pensioenen hebben toepassing gemaakt van een wettelijke regel die in het Belgisch recht was opgenomen, maar die volgens de vaststelling van het hof niet in overeenstemming was met het Europees recht. Het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering en de Rijksdienst voor Pensioenen hebben zich voor de toepassing van het Europees recht gesteund op een arrest van het Europees Hof van Justitie, dat hun stelling leek te onderschrijven.

De heer H   legt geen duidelijke ingebrekestelling voor waarbij het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering en de Rijksdienst voor Pensioenen worden aangemaand om tot terugbetaling over te gaan van de ingehouden bijdrage. Het enige document dat wordt voorgelegd is een e-mail van de heer Hoogstad van 23 april 2008 waarbij deze aan de Rijksdienst voor Pensioenen een aantal informaties bezorgd die hem gevraagd waren, evenals het antwoord daarop van de Rijksdienst voor Pensioenen. Uit dit antwoord blijkt weliswaar dat deze dienst van oordeel is dat de inhoudingen op het extra legaal pensioen van de heer H   terecht gebeurden en dus ook niet tot terugbetaling van deze

inhoudingen zal worden overgaan, maar dit is onvoldoende om daaruit indirect af te leiden dat de dienst gevat was door een uitdrukkelijk ingebrekestelling. Een aanmaning tot betaling kan gebeuren zonder enige formaliteit, maar enkel in zoverre uit de mededeling de wil van de schuldeiser blijkt om te worden betaald en zijn rechten te laten gelden en deze wilsuiting voldoende duidelijk en ondubbelzinnig is (Cass. 25 november 1991, R.W. 1991-92, 1364 en Cass. 28 maart 1994, J.T.T. 1994, 223). Dat de mail van de Rijksdienst voor Pensioenen mee het gevolg zou zijn van een telefonische vraag van de heer H wordt niet bewezen.

De eerste rechter heeft dan ook terecht slechts de gerechtelijke intresten toegekend.

2.

De inhouding van de solidariteitsbijdrage, voorzien door art. 68 van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen gebeurde door de Rijksdienst voor Pensioenen voor eigen rekening en was, althans oorspronkelijk, bedoeld voor de algemene middelen van het stelsel van het wettelijke pensioen. Er kan niet ingezien worden waarom het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering solidair of hoofdelijk zou kunnen veroordeeld worden tot terugbetaling van deze inhouding.

Voor wat betreft de bijzondere bijdrage voor de ziekteverzekering, voorzien door art. 121 van de gecoördineerde wetten van 14 juli 1994 op de verplichte verzekering voor ziekte en invaliditeit is de situatie echter verschillend. Het betreft hier een specifieke bijdrage voor de kosten van de ziekteverzekering, die door de Rijksdienst voor Pensioenen geïnd wordt, maar doorgestort wordt aan het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering. Bovendien is sinds 1 januari 2005 de Rijksdienst voor Pensioenen eveneens aangewezen voor de terugbetaling van de eventueel ten onrechte betaalde bijdragen (artikel 5 van het Koninklijk Besluit van 22 december 2004 betreffende de persoonsgegevens, dat artikel 3 § 4 wijzigt van het Koninklijk Besluit van 15 september 1980 tot uitvoering van artikel 191, eerste lid, 7° van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen).

In het licht van deze elementen is een hoofdelijke veroordeling van de Rijksdienst voor Pensioenen en van het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering gerechtvaardigd. (cfr. Arbh. Brussel, 7^e kamer, 1 maart 2012, VD t RVP en RIZIV).

3.

Overeenkomstig artikel 4 van het Koninklijk Besluit van 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding, bedoeld in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek, wordt de rechtsplegingsvergoeding vastgesteld volgens het barema vermeld in dit artikel, voor wat betreft de rechtsplegingen bedoeld in artikel 597 en 1017, 2e lid van het Gerechtelijk Wetboek. Artikel 1017, 2e lid van het Gerechtelijk Wetboek verwijst onder meer naar artikel 580 van het Gerechtelijk Wetboek. De huidige betwisting dient beschouwd te worden als een geschil betreffende de rechten en verplichtingen van werknemers in de zin van artikel 580, 2° van het Gerechtelijk Wetboek.

Het hoger beroep is op dit punt dan ook ongegrond. Ook in graad van beroep dienen de gevorderde kosten herleid te worden in functie van deze bepaling.

**OM DEZE REDENEN
HET ARBEIDSHOF**

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het eensluidend schriftelijk advies van de heer Jean Jacques André, advocaat-generaal,

Voegt de zaken, ingeschreven onder algemene rol nr **2011/AB/1123** en **2011/AB/1140** samen.

Verklaart het principaal hoger beroep van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, evenals het incidenteel beroep van de Rijksdienst voor Pensioenen en het incidenteel beroep van de heer Hoogstad ontvankelijk.

Verklaart het hoger beroep van het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering en van de Rijksdienst voor Pensioenen ongegrond.

Verklaart het incidenteel beroep van de heer H   zeer gedeeltelijk gegrond. Hervormt gedeeltelijk het bestreden vonnis en veroordeelt de Rijksdienst voor Pensioenen, hoofdelijk met het Rijksinstituut voor Ziekte- en invaliditeitsverzekering, tot terugbetaling van de som van 44.767,77 €, verhoogd met de gerechtelijke intresten vanaf de dagvaarding.

Veroordeelt het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering en de Rijksdienst voor Pensioenen ieder voor de helft tot de kosten van het hoger beroep, begroot in hoofde van de heer H   op 320,65 €.

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

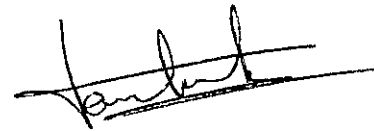
Fernand KENIS,
Christian LAURIERS,
Hendrik VERMEERSCH,
bediende,
bijgestaan door :
Sven VAN DER HOEVEN,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-

griffier.

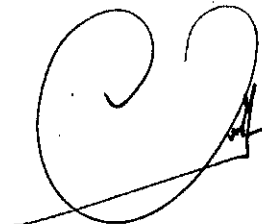
Sven VAN DER HOEVEN

Hendrik VERMEERSCH

Christian LAURIERS

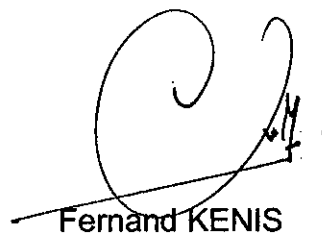
Fernand KENIS

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 06 september 2012 door:

Fernand KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
Sven VAN DER HOEVEN, griffier.

Sven VAN DER HOEVEN

Fernand KENIS